

Den 6.december 2011

Ang. Høring over notat fra Arbejdsgruppen om overførsel af smitte med hiv/aids af 31. oktober 2011

Bløderforeningen er givet mulighed for at afgive høringssvar til Notat fra Arbejdsgruppen om overførsel af smitte med hiv/aids af 31. oktober 2011 jævnfør justitsministerens svar til Folketingets retsudvalg af 8. november 2011 på spørgsmål 104 af 25. oktober 2010.

Notatet er blevet drøftet ved møde i Bløderforeningens bestyrelse den 3. december 2012. Forinden er notatet blevet drøftet såvel i bestyrelsen for Blødererstatningsfonden og ved møde i foreningens netværk af hiv-smittede.

Bløderforeningen er enig i, at prognosen for hiv-smittede i behandling har ændret sig radikalt i de sidste ti til femten år, således at patienter, der følger den ordinerede behandling, for langt de flestes vedkommende kan forvente en næsten normal livslængde. Selv om det fortsat kan være forbundet med væsentlige helbredsmæssige udfordringer at leve med hiv, og det fortsat er belastende at leve med en sygdom, som er omgærdet af betydelig uvidenhed, forældet viden og fordomme, kan hiv-infektion således ikke længere karakteriseres som livstruende, såfremt behandlingen følges konsekvent. Arbejdsgruppen bag notatet vurderer således, at grundlaget for at opretholde bekendtgørelsen er bortfaldet. Foreningen hilser velkommen, at justitsministeren på denne baggrund har tilkendegivet, at bekendtgørelsen ophæves.

Notatet påpeger, at der i tillæg til de helbredsmæssige fremskridt for de hiv-smittede opnås den effekt, at velbehandlede patienter ikke er i reel risiko for at overføre smitte, selv ved ubeskyttet samleje. Smitterisiko opgøres således til 0,003 eller 3 per 100.000 ubeskyttede samlejer. Langt de fleste HIV-patienter, der følges i sundhedsvæsnet, må betragtes som velbehandlede.

Heraf følger at velbehandlede hiv-smittede ikke kan hævdes at påføre andre en risiko for smitte ved seksuelt samkvem, selv hvis dette foregår uden anvendelse af beskyttelse. En straffebestemmelse, som omfatter denne gruppe, er således meningsløs.

Kriminalisering af hiv-smittede må generelt opfattes som uhensigtsmæssig af hensyn til indsatsen for at få ikke diagnosticerede hiv-smittede til at søge diagnosticering og behandling.

Derfor vil Danmarks Bløderforening stærkt anbefale, at der ikke indføres en ny bestemmelse i straffeloven til afløsning for den netop ophævede. Den formulering, der skitseres i notatet som en mulighed, såfremt der er politisk ønske om det, ville rent faktisk medføre en mulig kriminalisering af det store flertal af hiv-smittede, som ikke er i risiko for at overføre smitte. Dette beror på, at arbejdsgruppen på grund af vanskelige bevisforhold argumenterer for et "abstrakt faredelikt", hvorom det anføres, at det er adfærden og ikke den konkrete risiko eller skade som andre er blevet udsat for, som straffes.

De hiv-smittede, som er i behandling, er bekendt med den nærmest ikke-eksisterende smitterisiko, og de vil derfor opleve en sådan bestemmelse som grundløs, urimelig og stigmatiserende. Man vil med rette kunne undre sig over, at ophævelsen af den nuværende bestemmelse skulle afløses af en sanktionsmulighed, der kan ramme en langt bredere kreds, uanset om der reelt foreligger en særlig risiko for at påføre skade eller ej. En bestemmelse baseret på et abstrakt faredelikt giver kun mening såfremt det retter sig mod en given risikabel adfærd, men her retter det sig mod en bestemt persongruppe. Dette vil være diskriminerende. Personer, hvis adfærd ikke indebærer en risiko, bør således ikke kunne straffes.

Indførelse af en bestemmelse som formuleret i notatet vil kunne afholde folk fra at søge afklaring af smittestatus til skade for såvel forebyggelse som behandlingsindsats og vil fastholde forældede forestillinger om hiv i befolkningen og dermed fortsat stigmatisering af hiv-smittede. Dermed vil det også være i konflikt med de overordnede principper for dansk politik på området, som besluttet i 1987.

Det har været drøftet, hvorvidt en person, som ikke er velbehandlet, men som er vidende om sin status som hiv-smittet, skal kunne ifalde straf, såfremt denne på hensynsløs måde og gentagne gange har ubeskyttet sex på trods af denne viden og uden at dele denne med sin partner. Finder man, at der fortsat bør være mulighed for at straffe denne form for adfærd, vil Bløderforeningen anbefale, at det sker ved at tilsikre denne mulighed for eksempel i straffelovens bestemmelser om legemsbeskadigelse. Skal en sådan bestemmelse kunne drages i anvendelse over for hiv-smittede, bør strafferammen her afspejle, at hiv-smitte ikke i dag har konsekvenser, som på nogen måde kan sammenlignes med situationen for femten år siden og derfor således maksimalt være bøde eller en betinget fængselsstraf.

Med venlig hilsen

Terkel Andersen
Formand

Lene Jensen
Direktør

